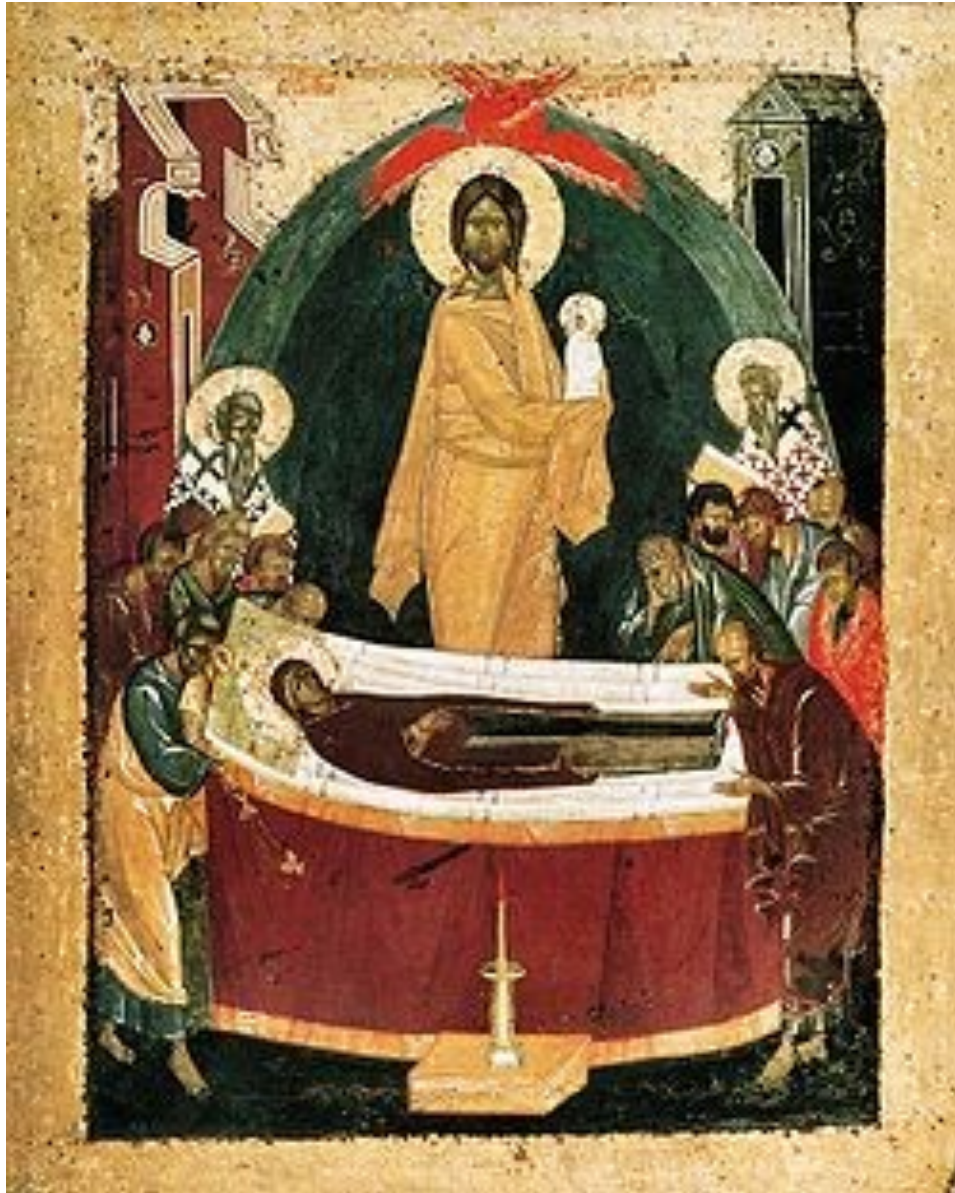

KRISTEN ENHET

Årgång 58 Nr 3

sommaren 2022

Guds Moders avsomnande.

Ikon skriven av Theophanes greken.

"..från denna stund skall alla släkten prisa mig salig..."

Från redaktionen:

Välkomna till ett nytt nummer av Kristen Enhet, ett nummer som når er just innan hösten bryter in. Sommaren har inte varit helt stiltje och något av dess händelser skymtar fram i bl.a. f. Bo Branders ledarkrönika.

Den 15 augusti firas i både östlig- och västlig kyrkotradition Marie upptagning (Assumptio Mariae) även kallad Marie himmelfärd, den dag då vi får stanna upp inför att Jesus helt och fullt tar sin mor, Gudsmodern/Gudaföderskan, till sig i sin härlighet. Enligt en tidig tradition har Jungfru Maria tagits upp till himlen med kropp och själ. Påbjudet firande är belagt sedan 500-talet, men har säkerligen funnits lokalt mycket tidigare. Pater Ingmar Svantesson ger oss en kortpredikan kring detta.

f. Pierre Hervall har läst en av Wilfrid Stinessens postumt utgivna böcker, oss till uppbyggelse.

Sr Elisabeth från Omberg höll på FKE-dagen i Uppsala ett uppskattat föredrag om att leva i Timmarnas liturgi. Vi har nu fått möjligheten att publicera det och ger en inledning här i Kristen Enhet, men publicerar hela föredraget på vår hemsida:

kristenenhet.nu Sök upp och läs!

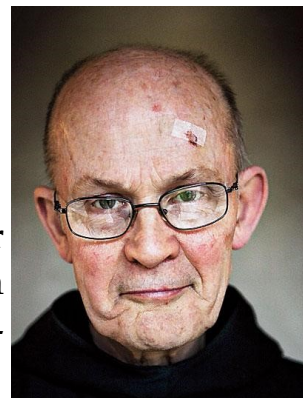
Vårt årsmöte kommer att kretsa kring att det är 60 år sedan Vaticanum II inleddes.

f. Pierre har läst en bok och reflekterar kring detta.

Vi påminner också om det omistliga tillfället till retreat med vår ordf. Bo och Bergets föreståndare f. Peder 13 – 16 oktober. Passa på! Temat kommer att kretsa kring Rosenkransen, dess innehåll och bruk.

Dyra Vårfrudag

En kortpredikan av pater Ingmar Svantesson,

En ung man frågade mig en gång efter de bibliska stöden för vår tro på Marias upptagning i himlen. Mitt spontana svar blev en motfråga: Var skulle hon annars vara? Märkligt nog fick det svaret hans tvekan att upplösas,

Runt hela jorden finner vi jordiska kvarlevor av olika helgon.

Några är pilgrimsmål för vallfärder. Petrus och Paulus i Rom, Jakob i Compostella i Spanien, Birgitta i Vadstena. Vore det inte naturligt att det också fanns en plats för jungfru Maria? I Efesos, Jerusalem eller Betlehem? Men kvarlevor av jungfru Maria har aldrig blivit funna. Ingen har gjort anspråk på att vårda hennes grav.

Inte heller arken i det gamla förbundets tempel har gått att finna. Andra Maccaberboken (kap 2) berättar hur profeten Jeremia, när staden hotades av babylonerna, gömde Guds ark i en grotta. Men platsen har aldrig blivit funnen. Detta gåtfulla faktum uppfattade kyrkofäderna som en profetia om Maria. Hon är ju det Nya Förbundets ark, som bar det levande brödet i sin kropp, liksom ar-

ken rymde mannat. I bibelns sista bok skymtar ett svar. Johannes låter oss se in i himlen: "Guds tempel i himlen öppnades och förbundsarken blev synlig i hans tempel". (Upp 11:19) I det följande kapitlet, dagens första läsning, målas det stora tecknet, en kvinna klädd i solen och med månen under sina fötter, med en krans av tolv stjärnor på sitt huvud. Även om de olika detaljerna i bilden är svårtydda, låter oss Kyrkan höra detta just idag, då vi firar jungfru Marias upptagning i himmelen.

Sedan 400-talet har Kyrkan firat denna dag som en Mariahögtid. Under medeltiden var det Sveriges nationaldag och kallades Dyra Vårfrudag. År 1950, fem år efter det världskrig vari man försökt utrota den judiska rasen, proklamerar kyrkan en judisk kvinnas upphöjelse över alla makthavare, furstar och potentater, över änglar och ärkeänglar. Inte bara Kristus, Guds evige Son, utan också hans jordiska moder, är, med kropp och själ, upptagen till den himmelska härligheten.

Denna tro blev medveten för kyrkan när tron på Kristus fördjupades och vidgades under 300- och 400-talen. Redan på 200-talet ser man Maria som den nya Eva, precis som Kristus är den nye Adam. Eva öppnade porten för döden. Maria öppnade porten för livet. Men inte som ett passivt redskap. En kyrkofader säger: "Genom sin lydnad har hon blivit orsaken till sin egen och hela människosläktets frälsning."

På kyrkomötet i Efesos (431) får hon titeln *Gudaföderska*, som ytterst är en beaktelse till Kristi gudamänskliga person. Så klarnar bilden och dagens högtid växer fram. Det som finns i Skrifterna som ett frö, växer upp som den skönaste av liljor. För tros känslan är det självklart. Skulle inte hon som med sin kropp gav sin son livet och som följde honom ända till korset, också vara hos honom där han är nu? Och detta inte bara med sin ande, utan också med den kropp som bar honom under nio månader, vars bröst han diade, och som tog emot hans döda kropp när den togs ner från korset. Maria är den fullkomligt frälsta människan, till både kropp och själ. Ödmjukt och frimodigt sjunger hon att alla släkten skall prisa henne salig. Hon är där hennes

(Mariastaty i Västerfärnebo k:a) son är, lika nära honom som han är nära henne.

Om Jesus vet vi att han är den evige översteprästen, som ständigt vädjar för oss inför Fadern. Hans främsta och närmaste medarbetare är hans moder. Därför har de troende, långt innan dogmen förkunnades, praktiserat denna tro, genom att be om hennes förböner.

Varje gång vi ber "Var hälsad, Maria,.. " visar vi att jungfru Maria idag lever i samma närhet till sin Son, som hon gjorde under deras jordeliv. Men nu är Maria inte längre bunden vid en särskild plats och en gången tid. Det som till exempel skedde i Kana i Galileen, när hon såg att vinet höll på att ta slut och gjorde sin son uppmärksam på bristen, det sker nu runt hela jordens krets,

varje gång vi ber om hennes förbön och moderliga tröst. Hon handlar lika diskret och återhållsamt som då. Hon bär fram människornas behov inför sin Son och ger oss samma goda råd som hon gav till tjänarna den gången: "Gör det han säger till er." Sedan dess är hon "Det goda rådets moder". Liksom hon, genom att föda sin Son, förmedlade frälsningen åt sig själv och åt oss alla, på samma sätt förmedlar hon också nu Kristi nåd. När våra krafter och vår glädje tar slut, liksom vinet tog slut i Kana, bereder hon väg för Kristi nåd och underverk i våra liv. Men det mesta sker diskret, ofta utan att vi ens märker det.

Vi ber om hennes förbön: "Bed för oss, heliga Maria, Guds moder, nu och i vår dödsstund." Varför "dödsstund"? Det finns goda skäl att regelbundet tänka på sin dödsstund. Inte minst i en kultur som förtränger allt tal om döden.

Döden är inte bara något som påläggs och drabbar oss. Döden är också en möjlighet till överlåtelse. Broder Wilfrid Stinissen har kallat döden en "sista och yttersta kärleksakt". Liksom vi borde leva av kärlek, så borde vi också dö av kärlek. Döden kan bli det tillfälle då vi får ge allt, i en total överlåtelse till Gud.

Jungfru Maria är vår förebild. Tydligast ser vi det vid bebådelsen, när hon svarar ängeln: "Jag är Herrens tjänarinna. Må det ske med mig efter ditt ord". Det präglade hela hennes liv. I varje ny situation överlät hon sig åt Herrens vilja och plan. Hon var inte befriad från frågor, smärta och lidande. Men hon fortsatte att överlåta sig. Hon förblev ren och var beredd. Hon hade redan "dött" från sitt själviska liv. Därför var hon mogen att "efter avslutat levnadslopp" förena sig med sin Son i hans överlåtelse till Fadern.

Men detta skedde också för vår skull. När vi ber om hennes förbön "nu och i vår dödsstund", så ber vi att redan nu ta avstånd från rädsla, vacklan, förbehåll, egenvilja och högmod. Det vi inte dött från här i tiden måste vi renas från i skärselden.

Jungfru Marias upptagning visar vad denna överlåtelse öppnar vägen för, den frihet som stavas överlåtelse åt Guds vilja och förtröstan på hans nåd.

Jungfru Marias upptagning till himmelen är inte bara ett upphöjt och avlägset tecken på hopp och tröst, hon ger oss hopp och tröst, nu och i vår dödsstund. Hon är i himlen, som sin gudomliga Son – var skulle hon annars vara? – för att ständigt vara med oss, hennes barn, och ge oss det hopp och den tröst vi behöver.

*Himlarnas Drottning, moder till all barmhärtighet,
moder till livet, hoppet, hjärtats glädje.
Kvalda vi ropar, Evas förskingrade söner.
Här är tåredalen med suckar och klagan,
och långt är till Paradiset.
I din himmel bed med oss på Jorden.
Låt oss se ditt ansiktes ljus som ger oss frid i ångestnatten.
Maria, högt benådad. När vår landsflykt ändas, låt oss då
skåda Jesus som Du gav oss.
O ringhet, o höghet, o Guds moder, jungfru Maria.*

Övers. Olof Hartman

Ordf Bo Brander har ordet:

Herre, visa oss vägen till enhet

Även under sommaren sker ekumeniska händelser. Den 31 augusti till 8 september äger Kyrkornas Världsråds elfte generalförsamling rum i Karlsruhe i Tyskland. Generalförsamlingens tema *Christ's love moves the world to reconciliation and unity*, anknyter till orden i 2 Kor. 5:14, där Paulus skriver "Kristi kärlek lämnar mig inget val."

En gång i tiden, 1948, samlades man i Amsterdam i en anda av bot efter att kristna under Andra Världskriget dödat varandra i hjärtat av det kristna Europa. Man skrev i inledningen till slutdokumentet att "här i Amsterdam bekänner vi att vi under de senare åren lyssnat mer till människors ord än till Guds ord." Tyvärr har nog Världsrådet åter mer och mer slirat ner i diket med mänskliga åsikter. En tydlig väg mot ett närmande kyrkorna emellan finns inte i förberedelsematerialet. Det handlar om att svara på tidens utmaningar som Covid 19, klimatförändringarna, fred och rättvisa och ojämlikheter. Må Herren Jesus besöka de församlade och öppna deras öron för Jesu bön att de alla skall vara ett.

Sista veckan i juni hölls ett internationellt ekumeniskt möte i Sigtuna med det sedan några år myntade begreppet "Receptiv Ekumenik" som tema. Ett hundratal personer från hela världen deltog. Rader av mycket tänkvärda anföranden framfördes. Receptiv Eku-

menik innebär att lyssna och recipiera den andres förståelser och insikter och att samtidigt våga visa sin egen svaghet, eller sina egna smutsiga händer, som många uttryckte det. I den receptiva ekumeniken finns en verklig vilja att komma varandra närmare, att våga ge upp sig själv och att berikas av den andre. Må Herren Jesus ge oss alla den Ande som för oss närmare varandra.

Mellan dessa båda ekumeniska storheter inträffade på svensk mark en händelse med stor ekumenisk glädje. Det var när den heliga Birgittas himmelska födelse firades i klosterkyrkan i Vadstena med först en stor svenskkyrklig mässa och därefter med en katolsk mässa, för att sedan katoliker och svenskkyrkliga tillsammans på kvällen firade en gemensam högtidsgudstjänst. Kardinalen Anders Arborelius predikade och psalmer sjöngs ur både den katolska psalmboken Cecilia och ur den svenkyrkliga.

Under dagen gavs det också möjligheten att lyssna till föredrag av teol dr Carl Sjösvärd Birger, som under våren disputerat på en avhandling "Den katolicerande riktningen i vår kyrka, Högkyrklig rörelse och identitet i Svenska kyrkan 1909 - 1946." Författaren beskriver hur en ganska liten skara vågade börja använda korstecken, knäfall, liturgiska kläder, liksom att sträva efter ett rikare nattvardsfirande, brukandet av biktens sakrament och bedjandet av tidegärden. Men Sjösvärd Birger lyfter också fram den egenartade katoliskkräcken

och det många gånger ursinniga motståndet som press, allmänhet och till och med biskopar kunde demonstrera. Så här skrev linköpingsbiskopen Tor Andræ i Svenska Dagbladet 1936: "Vi har mestadels betraktat rörelsen med ett humoristiskt lugn, men skall den tas på allvar, så bör det fastslås, att det är något osunt och främmande i den Evangeliska kyrkan i Sverige. Romerskt och svensk hör icke ihop, och försöket att leka katolsk kyrka i Sverige är på förhand dömt att misslyckas." Det måste ändå ses som glädjande vad liturgisk och sakramental förnyelse inneburit för hela den svenska kyrkan.

Måtte Guds gode Ande hjälpa oss hela vägen fram till enheten. Tänk om vi slapp kalla oss lutheraner eller slapp höra kyrkliga företrädare skylla sina dåliga teologiska hållningar på att de är lutherska. Och Jesus har inte två ämbetssyner, en för reformerade kyrkor och en för de stora gamla. Han har inte heller två helt mot varandra stående äktenskapssyner. Det är tid för oss kristna att böja oss för Kristus själv i ödmjukhet och i beredvillighet till omvändelse och göra det lilla vi kan för att kyrkan skall bli hel och ett enat vittnesbörd om den levande Guden.

KALLELSE till ÅRSMÖTE
för Förbundet för Kristen enhet - FKE
Årsmötet blir **söndagen den 25/9 2021 kl. 16.00**

Plats: S:t Ansgar i Uppsala
och kan förhoppningsvis följas på S:t Ansgars youtubekanal
<https://www.youtube.com/channel/UCvN0ZygXCNWgyjkLyXdJtUA>

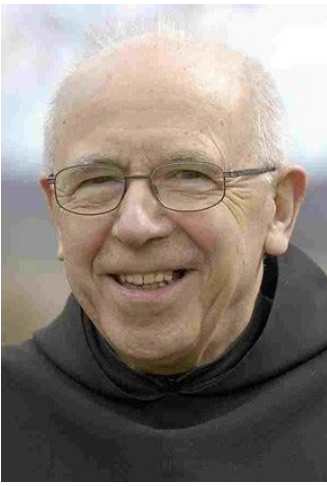
I år är det 60 år sedan Andra Vaticankonciliet inleddes, ett koncilium som påverkat kristenheten världen över och då inte bara inom den romersk katolska kyrkan. Vid årsmötet kommer vi att reflektera kring detta och inte minst hur påverkan syns i den svenska kontexten.

Medverkar gör bl.a. professor Sven-Erik Brodd och Jim Lagerlöf (Katolska pedagogiska nämnden)

Sedvanlig årsmötesförhandlingar

Mer info med mer om vilka som medverkar kommer på FKE:s/Förbundet för Kristen Enhets Facebooksida och hemsida

Glädjande info: FKE:s 50-årsjubileumsskrift från 2015 kommer inom snar framtid finnas att tillgå på vår hemsida www.kristenenhet.nu

Recension: Wilfrid Stinissen (Artos förlag 2021)

Fadern själv älskar er

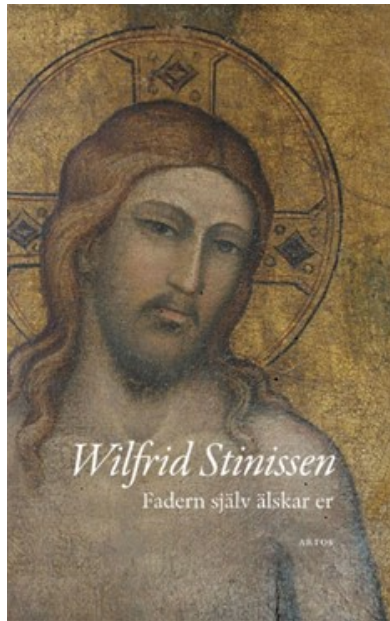
Text

Många kristna har hämtat näring till sin tro och vidgat trons vyer genom karmeliterbrodern

Wilfrid Stinissens (1927-2013) skrifter och böcker. Detta gäller den i synnerhet den svenska kristenheten, i och utanför den romersk-katolska kyrkan, men även utomlands finner Wilfrids böcker en växande läsekrets. Generöst har han öst ur den kristna kyrkans och inte minst ur sin egen karmelitiska traditions andliga skattkammare. Vid broder Wilfrids bortgång återfanns flera föredrag som ännu inte tryckts, bl a en ofullbordad genomgång av den kristna trosläran och även denna bok som tar sin utgångspunkt i Jesu ord i Johannesevangeliet: "Fadern själv älskar er eftersom ni har älskat mig och trott att jag kommer från Gud (Joh 16:27).

Boken utgår från själva grunden för tillvaron och frälsningen självt, med Guds Faderskap och det som följer med det. Broder Wilfrid tar oss med på en teologisk resa igenom Faderns skapelseverk, syndafallet, frälsningen, faderns födande av Sonen och hur Sonen visar vägen till Fadern. För den som mött den feministiska vägen i 90-talets universitetsmiljö där Guds Faderskap var ett rött skynke är det befriande att få möta denna utläggning av

vad som avses med det gudomliga Faderskap som uttrycks i den första trostexten. Och som författaren själv säger i bokens början är det väldigt angeläget att prata om Guds Faderskap i en tid när många familjer är faderlösa, när många barn växer upp utan far, när den jordiska fadern inte finns eller sviker.

Då finns Gud, den himmelske Fadern som alltid finns där, som aldrig sviker och aldrig överger den som satt sin tilltro till honom. Han är löftenas Gud som, till skillnad från oss människor, håller det han lovat. Gud älskar oss med en barmhärtig kärlek, en kärlek som gör att vi och den värld vi lever, rör oss och är till i frambringas i Guds skaparverk. Men eftersom Gud är allsmäktig så förutser han

också vad människor med fri vilja är kapabla till, han förutser syndafallet och ger som motmedel Sonen som räddar människan undan syndafallets konsekvenser. Broder Wilfrid menar även om synden kastar sin skugga över människan och får oss att tala om ur-synden (*peccatum originale*), så borde vi ändå också tala om ur-välsignelsen (*benedictio originalis*), för människans ursprung är inte synden, utan att skapas till Guds avbild när se Guds ansikte när Gud ger henne liv genom att blåsa in sin Ande i henne. I augustinsk/lutherskt präglade miljöer har synden

och dess följder ibland fått skymma detta faktum.

För att rädda dem som Gud kallar sin avbild är Fadern beredd att betala ett högt pris. Han offerar Sonen i syndarnas ställe. Gud hugger av sin högra arm, som en av prästerna som förberedde mig för prästtjänst sade. Jesus är "lammet utan fläck och brist" som i lydnad för Faderns vilja låter sig offeras. Men Sonens död är inte livets slut utan en födelse. En födelse som vänder människans dom till evigt liv i Sonen. Från och med Jesu offer så är döden *dies natalis*, människans egentliga födelsedag när hon med Sonen får uppstå till det eviga livet.

Broder Wilfrid är god vägvisare på trons väg genom Faderns födande av Sonen före all tid och ett vackert tecknat porträtt av Jesu och vår Gud och Fader. Han ger undervisar också om att leva som Faderns barn, förkastande denna världs materialism, egoism och otro och leva i Guds barns härliga fri-

het och bekymmerslöshet, precis som de små barnen, totalt beroende av sina föräldrars kärlek. Men i all denna världens larm ska vi lyssna på Jesus, han som säger "Kom till mig!" Hos honom finns hjälp att få mot allt som plågar och oroar i denna världen. Med honom kan vi fira evighetens Påsk, övergången till det eviga livet med Fadern, Sonen och den helige Ande.

Återigen har Broder Wilfrid undervisat oss i heliga och viktiga ting med Skriften, traditionen och sin gedigna teologiska bildning. Fastän död för världen undervisar han oss som är kvar i den kämpande kyrkan på jorden. Men en gång är det vår tro att vi ska nå fram till det himmelska Jerusalem, där det vi tror på ska bli upplevd verklighet. Denna bok bidrar att peka ut den riktningen.

Pierre Hernvall,
präst i Sv kyrkan.

Wilfrid Stinessen: Om du vet att Fadern älskar dig, om du vet det med hela din varelse, då har ditt hjärta funnit sitt hem. Då handlar evangeliet inte om att du måste göra det ena eller det andra. Då gäller det bara att lita på och ta emot hans kärlek.

Du har väl inte glömt medlemsavgiften till FKE?

Årspengen inkluderar bl.a. 4 nummer av Kristen Enhet och 1-2 kyrkodagar. Dessutom och framför allt är det ett stöd till arbetet för synlig enhet.

För året 2022 är årspengen 200:- (student 150:-).

Den sätts in på plusgiro **67 91 82-6, Förbundet för Kristen Enhet.**

Glöm inte att skriva *avsändarens namn och adress!!*

Att leva tidebönen - välsignelsen av att leva i Kyrkans bön

FKE 25 april 2022 Uppsala
Sr Elisabeth Aldén OSB

Att be tidegården
”är ingen privat
handling utan en
uppgift för hela
kyrkans kropp”,
står det i inled-
ningen till Tim-
marnas liturgi.
Det är en böne-

tradition som stått sig genom århundradena, som präster och klosterfolk är förpliktade att be, men som verkligen är en böneform given till *hela* Guds folk. Detta förtydligades när Andra Vatikankonciliet anpassade den för vår tids behov. Alla får vi vara länkar i den bönekedja som går genom historien, alla får vi vara med och spänna ut ett bönens nät över vår sargade jord. Kanske var det just detta som jag anade när jag som tonåring mötte Tidegården och under konfirmandlägret fick avsluta varje kväll med completorium. Även om det dröjde några år innan jag blev en regelbunden tidebönsbedjare, så började det där: mötet med en böneform som visserligen sker här och nu, men som samtidigt sköljer som en våg genom tiden och rummet. Efter att ha kommit i kontakt med den klostergemenskap som jag nu är en del av, blev tidebönerna ett sätt för mig att be tillsammans med systrarna också mellan mina besök där. Jag kunde ansluta mig till deras gemenskap och be med, trots avståndet. Att veta att vi är en stor bedjande gemenskap utspridd över hela jorden ger kraft och glädje.

Det är en gåva att få be, det är en gåva att få förvalta det uppdrag som anförtrotts mig

och mina systrar när vi avlade våra löften. Vi har ställt oss i raden av munkar och nunnor som genom historien lovat att hålla bönens låga levande. Även våra präster är ju aktiva länkar i denna kedja, liksom de som tillhör tredje ordnar eller helt enkelt troende som enskilt eller i grupper regelbundet ber tideböner.

Vårt uppdrag är att be, inte bara *för* världen, utan också *med* världen. När vi avslutar vår tidebön finns det andra någon annanstans som fortsätter att lova och prisa Gud och lyfta upp världen till Honom. När en syster avlägger sina löften och lovar Kristus och gemenskapen sin trohet, överräcker biskopen korbönsboken till henne, som ett tecken på detta uppdrag, och säger: *Tag emot Kyrkans korbönsbok och låt ingenting gå före gudstjänsten. Frambär på Kyrkans uppdrag tillsammans med dina systrar lovprisningen till Gud Skaparen. Vad du sjunger med munnen, skall du tro i hjärtat och vad du tror i hjärtat, skall du förverkliga i liv.*

Det vore vanskligt om vårt böneuppdrag skulle vara utan given form. Hur ivriga bedjare vi än är eller vill vara, så kommer det tider av öken då de egna orden inte räcker till, då koncentrationen sviker eller andra delar av livet tar det mesta av vår kraft. Att be med redan skrivna ord är för mig befrielse. Jag behöver inte hitta på hela tiden, inte lyssna av min egen andliga status. Det finns en objektivitet i tidegården som gör det möjligt att gå in i den var jag än är, vad som än har hänt, vart jag än är på väg. Om vi systrar skulle låta känslan vara motivation för bönen, undrar jag hur det skulle gå med korbönen! (forts...)

Detta är en cliffhanger !!

Hela föredraget som sr Elisabeth höll vid FKE-dagen i Uppsala finns att läsa på FKE:s hemsida: kristenenhet.nu

F. Blake Britton: *RECLAIMING VATICAN II, WHAT IT (REALLY) SAID, WHAT IT MEANS, AND HOW IT CALLS TE RENEW THE CHURCH.* (Ave Maria press 2021.)

Inom den Romersk-katolska kyrkan pågår en diskussion sedan 1960-talet om det andra Vatikankonciliet, dess reformer, betydelse och även auktoritet. Det var Påven S:t Johannes XXIII som samman kallade detta koncilium och påbörjade dess arbete. Konciliet sammanträdde i Rom i fyra sessioner under åren 1962-1965. S:t Johannes XXIII fick aldrig uppleva slutet på konciliet. Han avled 1963, och det kom att bli hans efterträdare, den för några år sedan också helgonförklarade påven S:t Paulus VI (påve 1963-1978) som kom att slutföra konciliet och påbörja implementeringen av dess reformer. För förändringar blev det! Mest märkbart i gudstjänsten och liturgin men även på flera andra områden. För de flesta var reformerna och förändringarna efterlängtda. Andra upplevde dem som en katastrof. De kommande åren under påven S:t Paulus VI:s pontifikat kom att kännetecknas av en viss intern turbulens, en del talade t o m om en efterkonciliär kris. Men inte desto mindre kom konciliet reformer att genomföras och bli till välsignelse världen över i den romersk-katolska kyrkan. Samtidigt hade konciliet en stor påverkan som sträckte sig utanför den Ro-

mersk-katolska kyrkan som samfund. Konciliet tankar och teologi satte avtryck även i andra samfunds sätt att tänka teologiskt och fira gudstjänst. Fröet till detta hade såts genom att inbjuda företrädare för andra kristna samfund som observatörer vid konciliet. Som representant för Svenska kyrkan deltog biskopen av Västerås Sven Silén (biskop 1962-1975), som också tog stora intryck av konciliet arbete. I och med konciliet kom Romersk-katolska kyrkan att på allvar engagera sig i ekumeniken.

Men åsikterna har varit och är många om konciliet och det som kom att följa på det. Det kom att leda till kyrkosplittring när ärkebiskop Lefebvre i protest mot konciliet och dess reformer i strid mot den kanoniska rätten på egen hand 1988 vigde fyra nya biskopar enligt ordningen före konciliet.

Prästen f. Blake Britton, stiftspräst i stiftet Orlando, Florida, är förutom det också utbildad operasångare, pianist och organist. Han har gett ut denna bok som tar konciliet i försvar och påminner på det faktum att man för att förstå vad konciliet ville uppnå bör gå tillbaka till själva källan och faktiskt läsa de teologiska dokument som konciliet tog fram. Om man ska hitta något liknande i svenskkyrklig miljö, där undertecknad lever och verkar, så skulle det kunna vara vad som skall anses vara lutherskt. För att få en korrekt bild av detta bör man gå till källan och

läsa vad Martin Luther (1483-1546) själv säger i stället för att bara tro det som tillskrivs honom. Författaren till denna bok lyfter fram just Luther när han varnar för okritiskt anamma myter om kristna i andra samfund då han pekar på Luthers stora kärlek till jungfru Maria och hans försvar av Marie utkörelse.

Inte sällan är det andras tyckanden (Vaticanum II:s "anda", sekulära media o dyl) som har fått ange tonen. Därtill kom att fler av reformerna i praktiken blev mer radikala än vad som kanske var avsett. Det slutande 1960-talet och det begynnande 1970-talet var en tid då auktoriteter ofta och gärna ifrågasattes och radikala förändringar ansågs vara den bästa lösningen på det mesta. Det finns t ex inget dokument som förbjuder latinet som språk i gudstjänsten vilket många tror. Ibland märker man att författaren vänder sig till amerikanska läsare när han talar om att media följde konciliet ungefär som man följer ett amerikanskt presidentval och visade mindre förståelse för att det handlade om en andligt sammanhang. I vårt land får vi vara glada om kyrkliga nyheter förmedlas alls och att det som sker återges korrekt. Så långt har sekulariseringen gått.

De liturgiska förändringarna strävade mot att göra den gudstjänstfirande församlingen mer delaktig i stället för att leva sitt eget liturgiska liv skilt från det som skedde vid altaret. Den eukaristiska bönen bads högt och hörbart, Ordets gudstjänst och förbönerna bads på folkspråket, predikan förnyades, allt för att understryka att hela Guds folk firar gudstjänst och är delaktiga i mäsans offer. En av de stora förändringarna i liturgin var att altaret kom att bli

fristående och att prästen kom att leda gudstjänsten vänd emot församlingen. Men det finns inget dokument som säger att det måste vara så, även om en del menar att det är så.

Konciliet har satt stora avtryck i synen på Uppenbarelsen, synen på Kyrkan, det kristna folkets kallelse och uppgift, och uppmuntrade till förnyat studium av bibeln och kyrkofäderna, allt för att komma närmare Kristus, det människoblivna Ordet! Det öppnade vägen för ekumenik mellan de kristna samfundet och dialog med människor av annan trosuppfattning. Det värnade religionsfriheten och vände sig till alla människor av god vilja. Det anses med rätta vara den största kyrkohistoriska händelsen under 1900-talet. Bägge påvarna S:t Johannes Paulus II och Påven em Benedict XVI deltog som unga teologiska experter och arbetade fram konciliets dokument och underströk outtröttligt under sina pontifikat dess betydelse.

Snart kommer de som deltog i konciliet inte att finnas bland oss längre. Men då menar bokens författare att det är dags att ta tillbaka konciliets undervisning genom att gå tillbaka till dess ursprungliga undervisning. Det gäller även oss som befinner oss utanför den Romersk-katolska kyrkan. Guds helige Ande talar till oss alla genom Andra Vatikankonciliet och manar oss att oförtröttligt verka för Kristi Kyrkas synliga enhet så att världen kan tro och bli helig. Se denna bok som en inbjudan till fortsatt studium och med den heliga Birgittas bön att Herren måtte visa oss vägen och göra oss villiga att vandra den.

Pierre Hernvall

Returadress:

Per Englund
Ekevägen 6A
70237 ÖREBRO

Ett gott tillfälle:

Retreat 13 -16/10

på S:t Davidsgården, Rättvik:

Bön, fördjupning, samtal och praktiska övningar kring Rosenkransen

Retreaten leds av f. Bo Brander (Svk) och f. Peder Bergquist (KK)

Kostnad helpension: 3210:-

Möjlighet till stipendier för studerande. Kontakta då f. Peder:

peder@berget.se

Anmälan 0248-797170 eller *info@berget.se* eller på Bergets hemsida:

www.berget.se

FKE:s styrelse:

Ordförande:

Bo Brander (Svk) Tfn 070-648 37 33
bo.brander@gmail.com

Vice ordförande:

Leif W. Östborg (Svk) Tfn 070-6476636
leif.waldemar.ostborg@gmail.com

Sekreterare:

Nausikaa Haupt (Kk) Tfn 0733-79 55 96
nausikaa.haupt@katolskakyrkan.se

Övriga ledamöter:

Bo Zetterlund (Svk)
Tfn 070-330 79 87
bo.g.zetterlund@telia.com

Pierre Hernvall (Svk)

Tfn 070-333 17 42

kerubicon@hotmail.com

Daniel Wihlborg (Svk)

073-906 95 39

daniel.wihlborg@svenskakyrkan.se

Jim Lagerlöf (Kk) Tfn 070-350 24 35

jim.lagerlof@gmail.com

Kassa, adressregister:

Per Englund (Kk)

070-569 12 40

per.englund@kristenenhet.nu

Teologiska rådgivare

Sven-Erik Brodd (Svk)

Björn Göransson (Kk)

Redaktör för Kristen enhet: Leif W. Östborg, *leif.waldemar.ostborg@gmail.com*
Förslag till artiklar och innehåll (liksom klagomål) kan ske till redaktören!

Ansvarig utgivare: Bo Brander